

Een sportdag voor de brugklassen

Leerlingen uit de bovenbouw dragen de organisatie

Het Coornhert Lyceum is een middelgrote school voor vmbo, havo en vwo in Haarlem.

In maart wordt een grote sportdag georganiseerd voor alle brugklassen (de laatste jaren twaalf). Dat is logistiek een behoorlijke klus, waarbij de hulp van bovenbouwleerlingen onontbeerlijk is. Hoe organiseer je zo iets? Door: Hans Dijkhoff

Sportdagen geven iets extra's. De sfeer in een klas, tussen klassen onderling en tussen de leerlingen en de docenten die belangstelling tonen voor hun leerlingen in een andere hoedanigheid, kan erdoor verbeteren. Voor de eerste klassen werd tot enkele jaren geleden geen sportdag verzorgd, omdat die aan het begin van het schooljaar een kennismakingsweek hebben. De sectie vindt echter dat een sportdag voor de brugklassen de bovenbouwleerlingen zou

helpen aan bepaalde eindtermen te voldoen; met name op het gebied van regeltaken. Daarnaast vindt de sectie dat alle leerlingen de kans moeten krijgen om aan georganiseerde sportieve evenementen mee te kunnen doen waarbij het plezier hebben om gezamenlijk sportief bezig te zijn ook een rol speelt.

Het wordt een binnensportdag voor zo'n 320 leerlingen verdeeld over een sporthal en een zwembad.

Van te voren

Het raamwerk begint met het opzetten van een tijdspad. De accommodatie dient al bij de start van het schooljaar te worden vastgelegd. Gelukkig geven we die dag les in de hal, dus gaat het alleen om het zwembad. Ze maken beide deel uit van hetzelfde complex.

Een verdeling over de twee locaties wordt gemaakt. In iedere ronde moeten ongeveer 175 leerlingen actief kunnen zijn. De keuze in de zaal valt op unihockey en streetbasketbal drie tegen drie en volleybal vier tegen vier. Enige ruimte kan nog worden ingebouwd door het hebben van een wisselspeler in een team.

De keuze voor deze sporten komt niet zomaar uit de lucht vallen. In Haarlem

is het scholierentoernooi in de week na de voorjaarsvakantie. We gaan dan door met volleybal. Unihockey en streetbasketball passen goed in de belevingswereld van de leerlingen. Het zijn twee snelle, aantrekkelijke sporten. Samen met het technisch moeilijker volleybal een mooie mix.

In het zwembad wordt gekozen voor een circuitvorm waarbij in groepen wordt gewerkt. Met 12 dubbel uitgezette onderdelen heb je een groeps grootte van acht leerlingen. We benaderen zwemmen als avontuur en als spel.

Materialen

In de sporthal kan 1/3 deel worden afgescheiden. Hier zal op drie veldjes worden gevolleybald. Met tape worden de belijningen aangepast.

In de andere 2/3 delen wordt met de aanwezige balken van zaal hockey een viertal veldjes gemaakt. Van de hoofdlocatie moeten de vier unihockeydoeltes worden meegenomen. Sticks en ballen zijn in voldoende mate aanwezig. Voor het basketbal worden de twee mobiele baskets neergezet. Daar moet via de uitleen nog een viertal baskets worden bij gehuurd om zes veldjes te maken. De muziekinstallatie van school wordt

Lopen 'op het water'

meegenomen voor het omroepen van wissels en andere mededelingen. Die komt boven het geluidsniveau van de leerlingen uit, de installatie van de sporthal niet.

In het zwembad gebruiken we aanwezige materialen. Hiertoe behoren onder andere loopmatten over het water, grote banden, hoepels, maar ook worden onderwateropdrachten gedaan. Verder zorgen we voor het gebruikelijke materiaal als lintjes, een goed gevulde EHBO-does en dergelijke.

Mentoren

Iedere klas wordt begeleid door een mentor. Deze wordt ingeschakeld bij de organisatie ter plekke. (In eerdere versies van de sportdag waren de mentoren ook verantwoordelijk voor de teamindelingen. Door de grote hoeveelheid mentoren en het parttime werken waardoor communicatie soms voor problemen zorgde, heeft de sectie LO besloten het indelen van teams weer zelf ter hand te nemen.)

Indelen

Voor de zaalsporten worden de leerlingen in teams ingedeeld. Voor iedere sport twee teams.

Er wordt doorgenomen wat de regels zijn en hoe je je dient te gedragen. In eerdere versies van deze sportdag was er een keuze. Dit gaf soms problemen omdat voor bijvoorbeeld volleybal geen team kon worden geformeerd. Nu doen alle teams alle sporten dus ben je dat pro-

Alles wordt bijgehouden

bleem kwijt. Er wordt een poule-indeling gemaakt. (Omdat dit schema erg groot is wordt het afgebeeld in de versie van dit artikel op de site van de KVLO.)

Bovenbouwleerlingen

Op het Coornhert Lyceum zijn geen BSM-klassen, dus is de begeleiding op de velden in handen van leerlingen uit de klassen 4vmbLO2 en 4V. In het kader van een onderdeel van de eindterm bewegen en regelen delen we deze leerlingen in.

(Minimaal twee door de leerling te kiezen rollen van instructeur, coach/begeleider, scheidsrechter/jurylid en organisator). Uit te voeren taken zijn:

- scheidsrechters
- organiseren (is ieder team daar waar het hoort te zijn?) (sporthal/zwembad)

- controle kleedkamers, gangen en tribunes (sporthal/zwembad)
- verzamelen en verwerken uitslagen (sporthal/zwembad)
- coachen van een team bij een van de drie onderdelen in de sporthal
- spelbegeleider in het zwembad
- coachen van een team in het zwembad (tweetal).

Er is een draaiboek waarin de taken staan omschreven. Vooraf is aan de leerlingen gevraagd waar hun voorkeur naar uitgaat.

Per klas wordt een lijst aangeleverd met daarop de uit te voeren taken vermeld.

Over het algemeen worden 4V-leerlingen die geen affiniteit hebben met het zelf lesgeven aan de eigen klas ingezet voor dit soort taken. De leerlingen die dat wel hebben, geven tijdens het gewone onderwijs les aan hun eigen klas.

De 4vmbLO2-leerlingen moeten beide taken uitvoeren. Dat is onderdeel van hun examenprogramma.

Uiteraard heb je altijd leerlingen die niets leuk vinden om te doen. Die moeten echter hun verantwoordelijkheid nemen en de opgedragen taak naar behoren uitvoeren. Als voorbeeld noem ik: zorgen dat het materiaal daar blijft waar het hoort.

Voor deze sportdag zijn drie bovenbouwklassen nodig. De andere klassen worden ingezet tijdens de sportdag voor de tweede- en derdeklassen. De tweedeklassen doen atletiek; de derdeklassen hebben een survivalprogramma in een

Verwerking van de uitslagen door LO2-leerlingen

Estafette met bal

nabijgelegen recreatiegebied. Zo komt iedereen in de bovenbouw aan zijn regelende taken en is er ook sprake van een interesseverdeling. De leerlingen in de onderbouw hebben een evenwichtige verdeling waarin spel, zwemmen, atletiek en survivalachtige activiteiten aan bod komen.

Collega's

De mentoren van de klassen zijn aanwezig op de sportdag en worden gedurende een deel van de activiteiten ingezet. De resterende tijd kunnen ze besteden aan het aanmoedigen van hun leerlingen en deze in een andere setting aan het werk zien.

Een LO-collega is verantwoordelijk voor de instructie van de leerlingen in de regelende rollen.

De sectie is verantwoordelijk voor de materialen en de inrichting van de sporthal. Dit wordt op zondagmiddag voorafgaand aan de sportdag met zijn allen gedaan. Voor het helpen opruimen worden de 4vmbOLO2- en 4V-leerlingen medeverantwoordelijk. De accommodatie moet weer in dezelfde staat worden afgeleverd als we hem hebben aangetroffen.

Dat opbouwen gebeurt ook onder leiding van een LO-collega in het zwembad. Omdat daar geen mogelijkheid is om vooraf op te bouwen, helpen de begeleiders daarbij mee.

De sectie is maandag om 07.00 uur in het sportcomplex aanwezig. Om kwart over acht krijgen de begeleidende leerlingen hun laatste instructie. Om 9.00 uur barst de sportdag los.

Minimaal één LO-docent is ambulante

en springt bij waar nodig.

Natuurlijk staat de sportdag vermeld in de jaarkalender, maar we maken nog extra reclame om zoveel mogelijk docenten naar de locatie te krijgen. Dat waarden leerling zeer.

Evalueren/beoordelen

Bij zo'n grote sportdag loop je altijd tegen zaken op die aanpassing behoeven. Het is daarom belangrijk met alle

stelt. We willen namelijk duidelijk hebben of de communicatie goed is geweest en de informatie volledig en op tijd. Datzelfde vragen we ook aan de mentoren. Met name of de instructies die we ze hebben gegeven duidelijk was.

De mentor vraagt enkele leerlingen uit zijn klas of ze een kort impressieverslag willen schrijven. Zo'n verslag kan worden gebruikt voor het informatieboekje. Zo krijgen ouders ook een idee wat hun kind heeft gedaan.

Aan de hand van enkele criteria wordt beoordeeld of de LO2-leerlingen hun taken op niveau hebben uitgevoerd. Zij krijgen voor hun activiteiten een cijfer. Bij de 4V-leerlingen wordt gekeken of de taken 'naar behoren' zijn uitgevoerd.

Slot

Een grote sportdag als deze heeft vele haken en ogen. Op alle momenten kan iets mis gaan zowel in de voorbereiding als tijdens het evenement zelf. Door zorgvuldige planning en communicatie samen met een goede evaluatie valt echter veel uit te sluiten. Het is heel erg

Ja, het is druk...

geledingen die hebben meegedaan te evalueren. In het kader van dit artikel zoom ik in op de evaluatie van de begeleiders.

Op een zelfevaluatie vullen de bovenbouwleerlingen in wat ze van de dag en hun taak hebben gevonden. Ze schrijven ook een verslagje naar aanleiding van enkele vragen die de sectie LO aan ze

prettig als iedereen met een goed gevoel terugkijkt op een enerverende dag.

Met dank aan de sectie LO van het Coornhert Lyceum in Haarlem.

Foto's: Arjen Gutker de Geus

Correspondentie: hansdijkhoff@telfort.nl